

Vergaderjaar 2018–2019

29 628

Politie

Nr. 837

BRIEF VAN DE MINISTER VAN JUSTITIE EN VEILIGHEID

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 10 december 2018

In het Algemeen Overleg politie van 29 november jl. heb ik uw Kamer toegezegd een brief over de duiding van de circa 16.000 voortijdig beëindigde onderzoeken door de politie te zenden. Ik doe hierbij mijn toezegging gestand.

De cijfers die NOS publiceert en in het debat aan de orde zijn gekomen, komen in grote lijnen overeen met voorgaande jaren en liggen al jaren rond de 3 procent van het totale aantal binnenkomende zaken. Om de opsporingsinspanningen te richten op zaken met een hoge impact en op kansrijke zaken maken politie en het OM gebruik van een selectieproces. Over dit selectieproces en de kwantitatieve resultaten hiervan, zoals het aantal binnenkomende zaken, doorstroom naar het OM en afgehandelde zaken wissel ik periodiek met uw Kamer van gedachte in het kader van de Strafrechtketenmonitor¹ en rapportages Criminaliteit en Rechtshandhaving,² de Veiligheidsmonitor van het CBS³ en de jaarstukken van de politie.⁴ Het beeld over de voortijdig beëindigde onderzoeken is dus niet nieuw. In het rapport van de Rekenkamer, Focus op «kansrijke» zaken, van 19 december 2017, is op het oppakken van kansrijke aangiften door politie ingegaan.⁵

Achter elke aangifte zit een slachtoffer. Bescherming van het slachtoffer en bescherming van de rechtsorde vragen om optreden. Er zal evenwel altijd een afweging moeten worden gemaakt bij de inzet van per definitie schaarse capaciteit. Professionals in de praktijk voelen deze dilemma's elke dag. Aangifte is altijd van belang, omdat dit leidt tot een betere informatiepositie van de politie. Hierdoor kan de politie ook in individuele gevallen effectiever optreden, maar bijvoorbeeld ook op basis van

¹ Brief van de Minister van JenV d.d. 29 juni 2018, Kamerstuk 29 279, nr. 447.

² Brief van de Minister van JenV d.d. 15 oktober 2018, Kamerstuk 33 173, nr. 12.

³ Bijlage bij de brief van de Minister van JenV d.d. 1 maart 2018, Kamerstuk 28 684, nr. 517.

⁴ Jaarverantwoording Politie 2017, 16 mei 2018.

⁵ Bijlage bij Kamerstuk 29 628, nr. 752.

terugkerende patronen optreden tegen veel voorkomende criminaliteit, zoals fietsendiefstal.

De voortijdig beëindigde zaken betreffen voor het merendeel onderzoeken met betrekking tot vermogensdelicten, waaronder diefstal en inbraak zonder geweld en geweldsdelicten, waarbij doorgaans de bewijsvoering complex is. Het voortijdig beëindigen van onderzoeken gebeurt altijd door prioritering in het aanbod van lopende onderzoeken op basis van proportionaliteit, onder verantwoordelijkheid van het Openbaar Ministerie (OM). Er vindt altijd een afweging plaats tussen inzet van capaciteit en de mate waarin de rechtsorde geschokt is.

De gemaakte keuzes vloeien voort uit de Aanwijzing voor de opsporing en uit de vastgestelde landelijke of lokale prioriteiten. Als het om veel voorkomende criminaliteit zonder bekende verdachte gaat kan de politie deze keuze zelfstandig maken. Indien er wel een bekende verdachte is, kan vroegtijdig beëindigen enkel na akkoord van het OM. OM en Politie werken doorlopend aan het verbeteren en aanscherpen van de verschillende beslismomenten in het selectieproces. De implementatie van een nieuw selectiviteitskader voor veel voorkomende criminaliteit in alle politie-eenheden en arrondissementsparketten zal hieraan bijdragen en over de hele breedte de kwaliteit van de case-screening verbeteren.

Politiecapaciteit is als gezegd niet oneindig en er zullen dus altijd keuzes gemaakt moeten worden. Door het lokale gezag als het gaat om waar lokaal de prioriteiten liggen en door mij in het overleg met de gezagen als het gaat welke landelijke prioriteiten gelden voor de politie. De beleidsdoelstellingen voor de periode 2019–2022 zijn onlangs aan uw Kamer aangeboden in de Veiligheidsagenda (Kamerstukken 28 684 en 29 628, nr. 540). Om tegemoet te komen aan de vraag naar meer politiecapaciteit heeft dit kabinet onder meer geld beschikbaar gesteld om 1.111 extra politiemedewerkers aan te stellen. Daarnaast heeft het kabinet dit jaar € 91 mln. extra beschikbaar gesteld om de inzetbaarheid te vergroten. Om de opsporing ook kwalitatief te versterken heeft de politie de ontwikkelagenda opsporing opgesteld, die ik recent geleden aan uw Kamer heb gezonden (Kamerstuk 29 628, nr. 825).

Tot slot onderzoekt de Inspectie van Justitie en Veiligheid momenteel de kwaliteit van de opsporing. Hierbij focust de Inspectie zich op de selectie en toewijzing van zaken en de kwaliteit van intelligence en het gebruik daarvan door de recherche. Ik zal de Inspectie vragen om het proces van het voortijdig beëindigen van onderzoeken mee te nemen in hun onderzoek. Ik verwacht dat het Inspectie-onderzoek naar de kwaliteit van de opsporing in het voorjaar van 2019 afgerond wordt en zal uw Kamer hierover informeren.

De Minister van Justitie en Veiligheid,
F.B.J. Grapperhaus